

ספר קומץ המנחה חלק ב - אות מב

מב) ויקומו משם האנשים וישקיפו (שם י"ח, ט"ז). מבשורת לידת יצחק שיבוא מדת הגבורה הקדושה לעולם ממילא כשזה קם זה נופל **שסדום הוא פסולת שבמדת הגבורה** והרוע שבו **להיות רע לבריות** ולכך המטיר עליהם גפרית ואש שהוא ממדת הגבורה אבל דור המבול שהשחיתו דרכם בתאוה בא מבול מים ממדתם ולכך היה בירור דור המבול כי מלאה הארץ חמס שהיו בעומק הרע בתאוה שהרי היה להם גם כן כח הגבורה להתגבר ולהרע לזולת ואפילו הכי לא נתגברו על יצרם זה בירור עליהם שהם מעומק רע ועל דרך שנתבאר במקום אחר על נסיון דאברהם דעקידה שהוא בירורו שהוא מעומק טוב עיין מה שנתבאר לעיל (אות ל"ט) **ובירור אנשי סדום וגמר מילוי סאתם בבקשת הוציאם אלינו ונדעה אותם שהוא רדיפת התאוות זה מברר שאימוץ הלב שלהם לבריות הוא עומק הרע:** וזהו וישקיפו כמו שנתבאר במקום אחר כי כח הגבורה בעין וכמו מי שהוא כעסן יש ארס בעיניו לתת עין הרע וכן מצד הגבורה הקדושה וריתחא דרבנן הוא כל מקום שנתנו בו חכמים עיניהם וכו' (נדרים ז' ע"ב) ויהבו ביה עיניה ונעשה וכו' וזהו כל השקפה לרעה בעין של מדת הגבורה. ולפי שאברהם הוליד את יצחק כי באמת כל המדות טובות כלולות ונמשכות זו מזו וכן כל המדות רעות וכמו שנתבאר במקום אחר לכן אברהם עומד לשלחם כאילו הוא המשלח לפי שהוא המוליד ומשלח מדה זו על פני תבל:

ספר פרי צדיק חג הסכות - אות כג

[כג] בפסיקתא דסוכות (כ"ז) כל מי שמקיים מצות סוכה בעולם הזה אף הקדוש ברוך הוא נותן לו חלק בסוכתה של סדום מה שהקדוש ברוך הוא עתיד לחלק לצדיקים שבטים שבטים שנאמר אלהים דבר בקדשו זה אבינו אברהם ע"ה וכו' אעלזא וכשאעלזא כו' אחלקה שכם אני מחלק אותה שבטים שבטים כו' ומהו עמק סוכות אמדד זה **סוכתה של סדום שהיתה מסוככת ז' אלנות כו'** ותמרים על גביהם. הענין הוא על פי מה שנאמר (יחזקאל ט"ז) ואחותך הגדולה שומרון גו' ואחותך הקטנה ממך גו' סדום ובנותיה ושבתי את שבותהן את שבות סדום ובנותיה גו' ובשלמא שומרון נקראת אחותך הגדולה יתכן שהיו מעשרת השבטים אך מה טובה לסדום להקרא אחות ליהודה. גם מהו שאמר ושבתי גו' את שבות סדום גו' אך הענין דאיתא מהאר"י הקדוש ז"ל דדור המבול ודור הפלגה נשמותיהם היו במצרים שנפשות דור המבול נגזר עליהם היאורה תשליכוהו ודור הפלגה נעבדו בחומר ובלבנים. והענין הוא שאז היו נפשות ישראל נכללים בתוך שאר הע' אומות רק הקליפה גברה עליהן שהיו רוב נגד מיעוט. ונפשות דור המבול היו שורש תורה שבכתב שכן אמרו (שמו"ר פ"ל) שביקש הקדוש ברוך הוא ליתן להם תורה ולא רצו דכתיב ודעת דרכיך לא חפצנו. וכך אמרו בגמרא (חולין קל"ט ע"ב) בשגם זה משה שהיה נפש משה רבינו ע"ה אז בתוכם והיו ראויים לתת להם הדברי תורה ואם היו זוכין היה מים ואין מים אלא תורה (ב"ק י"ז). אך אחר כך נעשה מים הזדונים. וכן מפורש בזוהר הקדוש (ח"ג רט"ז סע"א) דעתיד הוה משה לקבלא אורייתא בדרא דטופנא וכו' ואחר כך היה נפשותם במצרים ונגזר היאורה תשליכוהו. ונפשות מדור הפלגה איתא מהאר"י"ל שהיו משורש תורה שבעל פה שנמסר לישראל ולא בשמים הוא עד שאיתא (ב"מ נ"ט ע"ב) נצחנו בני וכן (שם פ"א). פליגי מתיבתא דרקינא עם הקדוש ברוך הוא ומאן נוכח נוכח רבה ב"נ והרמב"ם ז"ל פסק כמתיבתא דרקינא וכתב הכסף דרקינא וכתב הכסף משנה הטעם דרבה ב"נ אמר כן כשעלה לשמים ואז לא יכול להכריע דלא בשמים הוא. ומזה בא להם הקליפה להלחם עם השם יתברך ואמרו נעלה לרקיע לאו כל הימנו שיבור לו העליונים כמו שאמרו (סנהדרין ק"ט). ואחרי זה היו נפשותם במצרים ונגזר עליהם בחומר ובלבנים דאיתא בזוהר הקדוש (ח"א כ"ז א') בעבודה קשה זו קושיא בחומר זה קל וחומר ובלבנים בלבון הלכתא ובכל עבודה בשדה זה ברייתא ואיתא (בב"ר פל"ח) בדור הפלגה שחטאם קשה מדור המבול דור המבול לא נשתייר מהם פליטה וכו' אבל אלו על ידי שאוהבים זה את זה שנאמר ויהי כל הארץ שפה אחת לפיכך נשתיירה מהן פליטה והענין היא דכיון שהיה דור הפלגה כנגד תורה שבעל פה ועז"ד על הפסוק בספר מלחמות ה' שעל ידי הספר אפילו הרב ותלמידו נעשים שונאים זה לזה כמו שאמרו (קידושין ל' ע"ב) עד דאיתא (בירושלמי הובא בתוספות) במחלוקת י"ח דבר שעמד להם בנפשותם ומזה נסתעף שנאת חנם אף שבאמת בתורה שבעל פה כתיב את והב בסופה שנעשו אחרי זה אוהבים זה לזה וכתבי והאמת ושלוש אהבו דאהבה ואחיהם כו' שאמרו (יבמות י"ד ע"ב) מכל מקום נסתעף קליפת שנאת חנם שנחרב המקדש על ידי זה ועדיין מרקד בינינו כמו שאמרו (יומא ט' ע"ב) והם שהקליפה שלהם בא מניצוח תורה שבעל פה ובאו להלחם עם הקדוש ברוך הוא אבל על הגוון לא היה ביניהם שנאת חנם לפיכך נשתייר מהם פליטה. אבל הפיצם השם יתברך שהראה בזה שכינוס רשעים רע להם ורע לעולם (כמו שאמרו סנהדרין ע"א ע"ב) ושורשה הוא היפוך שנאה ואיבה ומלחמה והרג איש את רעהו (ונתבאר במקום אחר שמטעם זה שהרגישו ששורש תורה

שבעל פה בבבל עשו שם המגדל):

והנה בסדום מציוו שחרבה אף הארץ מה שאין כן בדור המבול שעל כל פנים הארץ נשארה וישאר נח שממנו נתיסד העולם. ולא מציוו בנפשות סדום שהיה כלול בהם מנפשות ישראל אחד משבעים. אך איתא (בב"ר פ"ג) מצאתי דוד עבדי היכן מצאתיו בסדום ששם היה נפש דוד שממנו יצא משיח. וזה הענין דכתיב בפרשה של סדום (איוב כ"ח) מקום ספיר אבניה ועפרות זהב לו, והיינו שיש אור תורה שבעל פה של משיח שעל זה אמרו במדרש (קה"ר פ"ב א') כל התורה שאדם לומד בעולם הזה הבל הוא לפני תורה שבעולם הבא, והיינו לימות המשיח (וכמו שכתב המתנות כהונה) שמשיח הוא יגלה סתרי תורה שאין בעולם הזה דוגמתו רק מעט מזעיר ליחידי סגולה שיכולין לזכות לאור זה וזה האור היה בסדום ונפשות סדום הם יהיו דורו של משיח ובעולם הזה מעט מזעיר דוגמתו וזה שנאמר מקום ספיר אבניה כמו שיהיה לעתיד דהלוחות של סנפרינין, והיינו דהלב אבן טוב אבן ספיר והשם יתברך חקק כל הדברי תורה על לוח לבם ובלוחות שניות הוא דכתיב פסל לך ונתגלה למשה רבינו ע"ה מחצב של סנפרינין כמו שאמרו (קה"ר פ"ג ונדריים ל"ח). ואמר לו השם יתברך פסל לך שהוא יכול לפסול הלב אבן ואחר כך יחקוק השם יתברך על לוח לבם הדברי תורה. ולעתיד יהיה כן כשיתבטל היצר הרע והלב יהיה לאבן ספיר ואז בסדום מקום ספיר אבניה והארץ היתה גם כן מעין העתיד לבוא שיהיה ארץ חדשה מה שאין כן בדור המבול שנשאר הארץ ויצא מנח נפשות ישראל ונפש משה רבינו ע"ה שהוריד התורה שבכתב. וכן נפשות דור הפלגה לא נחרבו ונשארו ומהם נפשות ישראל שהרחיבו התורה שבעל פה. וזה הענין מה שנאמר בישעיה לולא ה"צ הותיר לנו שריד כמעט כסדום היינו לעמורה דמינו ולמה נקט דוקא סדום ועמורה אך הוא על פי מה שאמרו (סנהדרין צ"ג). ביקש הקדוש ברוך הוא לעשות חזקיה משיח והיה אז דורו של משיח אך כיון שקלקלו אמרו כמעט כסדום היינו לעמורה דמינו וזהו ענין סוכתה של סדום, היינו אור של משיח והתורה שבעל פה שלו. וזה שנאמר ואחותך הגדולה שומרון, היינו דיהודה היא תורה שבעל פה שדוד המלך ע"ה מרכבה למדת מלכות פה תורה שבעל פה. ושלמה המלך ע"ה לו נגלה כל חכמה תתאה חכמת שלמה. ושומרון עשרת השבטים שורש התורה שבכתב וכמו שאמר בזוהר הקדוש (ח"א בהשמטה רנ"ו א') פ"ח אורייתא דבכתב צדיק איקרי וכן יוסף ו' זעירא וכמו שכתב שם (קע"ו ב') ויעקב ויוסף כחדא אינון וכו'. ושם (קפ"ב ב') ודא הוא רזא דאת ו' דאזלו תרוייהו כחדא יעקב ו' אות אמת ויוסף ו' זעירא גם כן תורה שבכתב ומשום הכי נקראת שומרון אחותך הגדולה דתורה שבכתב נגד תורה שבעל פה גדולה נקראת. ואחותך הקטנה ממך סדום ובנותיה, היינו אור תורה שבעל פה של משיח ואף שלעתיד יהיה גדולה הרבה אך בעולם הזה נקראת קטנה ממך שנתגלה רק ליחידי סגולה וזה ענין סוכתה של סדום:

מחשבות חרוץ - אות יט

ולוט ניצול בזכות אברהם שהיה מאיר בו בתחילה כשהיה הולך עמו, שעל ידי זה זכה להוליד אז הבנות שהיה בהם כוונה לשם שמים, ואף על פי שאחר כך הוא נפרד מאברהם ונתחבר לאנשי סדום, מכל מקום השורש במעמקי הלב נשאר עדיין כי הבנים הם מעמקי לב האבות. וכשבאו המלאכים והאירו מצא מין את מינו וניעור אותו שורש הנעלם שבלוט ונתעורר לעשות להם משתה, וזה היה בליל פסח שאז הוא התעוררות אהבת ה' יתברך, ועל זה הוא מצות שתיות יין ארבע כוסות שהוא יין המשמח ולא יין המשכר שאותו שופכין באמירת המכות כנודע, וכן היין דמשתה לוט ששתו ממנו מלאכים מסתמא הוא מיינ המשומר בענביו, כדרך שאמרו (יומא ע"ה ע"ב) במן לחם שמלאכי השרת אוכלים, כן יין שמלאכי השרת שותין הוא יין מן השמים, והמצות שאפה הוא מצות פסח, וכעוגות שהוציאו ממצרים שהיה בהם טעם מן, ועל ידי משתה זו היה לו התחברות עמהם שזהו שורש המשתה, היינו שהאיר בו אותו שורש קדושה הטמון עד שדחה כל החושך ממנו לפי שעה, כענין שהיה בליל פסח דיציאת מצרים שיצאו מחשיכה לאור גדול בהארה דלפי שעה, כי תיכף אחר כך חוזר לכמות שהיה כידוע, אלא שאצל בני ישראל אותו אור הוא מעצמם שה' יתברך מאיר בקרב לבם וסוף יזכו לזה בקנין. אבל אצלו היה רק על ידי המלאכים שהיו אצלו ובעת שהיו עמו, ותיכף אחר כך חזר לסורו ושתה ונשתכר:

ומכל מקום היה בו קצת שורש מיינ הטוב שעל ידי זה זכה דיצא ממנו השורש דמשיח אז בשכרותו דייקא, כי לא היה אפשר להוציא ממנו אותו ניצוץ קדוש שהיה בו אלא בעת שכרות והסרת הדעת לגמרי, כי היה משוקע בתכלית ההשתקעות בו שהרי כולו נוטה למקום טומאה עד שנתרחקו מקהל ה', ומה דנקבותיהם מותרות הוא רק מצד כוונת בנותיו, אבל בו היה הניצוץ הקדוש בתכלית ההעלם לגמרי בעולם הזה, רק לפי שנתגלה לשעה על ידי הארת המלאכים עליו על ידי זה נשאר רשימו קצת, ומכל מקום היה בתכלית השיקוע שאילו היה בו דעת מועט עדיין היה מתגבר הרע שבו מסיטרא דעץ הדעת טוב ורע שבו ולא היה אפשר להוציאו כלל, וזה ענין עת אשר

שלט האדם באדם לרע לו הידוע, וכך שכרותו של לוט היתה לרע לו הזכרים אסורים איסור עולם, והוא נתרצה בכך מצד הרע שחשב שבה אדרבא מגביר הרע יותר, וכמו שהיה באמת על הזכרים ואותו הניצוץ קדוש שיצא הוא למעלה מהדעת שלו, שהיה גנוז בהעלם באותו יין שהזמינו להם מן השמים במערה כח יין המשומר להוציא על ידי זה גם כן נפש דוד המלך ע"ה החי וקיים הנמצא בסדום:

ספר קומץ המנחה חלק ב - אות מד

מד) ותבט אשתו מאחריו (שם י"ט, כ"ו). כי תוקף הגבורה שהוא כבישת היצר הוא להיות עוצם עיניו מראות ברע ולכך ראייה אותיות יראה וכן ציצית הרומזים ליראה כמו שמובא בזוהר (שלח קע"ה). רצועה לאלקאה וכו' מצותה וראיתם אותו כי ראיות קדושה מעורר יראה שהוא היפך תאוה הנמשך מראיות רע כנזכר (לעיל אות ל"ה ומ"ב) ולכך זכה יצחק לקדושת הראיה כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה ס"ח, ה') שראה שכינה בעקידה ולכך ותכהינה עיניו (בראשית כ"ז, א') כי בהתגבר הרוחני יחלש הגופני (ולכך הגר שהיתה גם כן ממדריגתו כמו שנתבאר במקום אחר דהגר בגימטריא יצחק אמרה הגם הלוטם ראיתי אחרי רואי (שם ט"ז, י"ג)) וכבר נזכר לעיל (אות מ"ב) כי בירור סדום על ידי תאוה שהוא הראיה באיסור ואשת לוט היתה רעה לבריות כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה נ', ד') אבל לא נתבררה עדיין לכך היה המשפט להצילה עד ותבט מאחריו שלא היתה גיבורה לכבוש עיניה מלהסתכל במה שהזוהרה אז נספית בכלל סדום אשר גפרית ומלח שרפה כל ארצם ותהי נציב מלח ומלח סדומית אמרו ז"ל (עירובין י"ז ע"ב) שמסמא העינים שהוא כענין הכאת הסנורים הנ"ל (אות מ"ב) שמלח הוא יסורים הממתקים: וזהו הפיכת סדום רצה לומר נעשה ממש ההיפוך מרע שבגבורה גבורה טובה לכבוש היצר וזהו סימוי העינים הרעים וכנזכר לעיל דותכהינה ולכן מים אחרונים שהוא נלמד מוהייתם קדושים כמו שאמרו בברכות (נ"ג ע"ב) וכמו שנתבאר במקום אחר שרצה לומר על הסיוע מהשם יתברך אחר המים ראשונים שהוא והתקדשתם כמו שאמרו ז"ל שם שהוא הכנת האדם וזהו מים ראשונים מצוה (חולין ק"ה). אבל אחרונים דבר מחויב ומוכרח להיות ממילא אחר שנתעורר מלמטה בא ההתעוררות קדושה עליו מלמעלה ואין צריך ליסורים ומלח סדומית ולכן מים אחרונים מגינים ממלח סדומית כמו שאמרו בעירובין (י"ז ע"ב) ולכן בא גם כן בקטורת רובע הקב שהקטורת תיקון המגיפה הבאה על דרך פעור שהוא זנות ועתר ענן הקטורת מחשיך העינים הרעים וכן נאמר בסדום קיטור הארץ כקיטור הכבשן ורובע הקב הוא ששה ביצים רצה לומר ששה קצוות התאוה כי כביצה שלימות התאוה כמו שאמרו ז"ל (יומא פ'). בית הבליעה מחזיק כביצה וזנות מכונה גם כן בלשון אכילה וזנות ומחתה פיה (משלי ל', כ):

ספר קומץ המנחה חלק ב - אות מג

מג) ולוט יושב בשער סדום (בראשית י"ט, א'). כי השם יתברך יודע עתיו ורגעיו לכוין סוף הרגע שאי אפשר להמתין עוד כמו שאמרו ז"ל (זוהר חדש ריש פרשת יתרו) ביציאת מצרים וכן לוט אז היה יושב רצה לומר בפתח הכניסה למנהג סדום וזה שאמרו ז"ל (בראשית רבה נ', ג') אותו היום מינוהו שופט שבו ביום בא לשער כנזכר לעיל והשער הוא האמצעי בין סדום שהוא הקצה האחד ובין שחוץ לסדום שהוא הקצה השני לומר ששקול היה אז ולכך חציו נאבד אשתו ושתי בנותיו הנשואות והם שכבר נתקלקלו ונטו למנהגם כמו שאמרה לו אשתו אף המנהג וכו' וכן הנשואות אמרו ז"ל (מנחות צ"ג ע"ב) אשתו כגופו דבעל דמא וחציו ניצול ולולי עוד רגע כבר נכנס יותר והיה כולו נשקע:

וידוע שער דרשו חז"ל בכל מקום סנהדרין שהם הגבורה ומדת המשפט דקדושה ואותו היום היה גם כן שופט על סדום בפסולת דמדת המשפט ולכך אז היה הצלת נפש דוד כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה ס"ג, ח') אדמוני עם יפה עינים אינו הורג אלא מדעת סנהדרין שהוא המשפט דקדושה כי בכניסה לשער יש שני דרכים לשני שערים והיה שקול רק בזכות אברהם ניצול לצאת ממנו שער דקדושה ומלכי בית דוד יושבין בסנהדרין ודנין כמו שאמרו ז"ל ריש פרק כהן גדול (סנהדרין י"ט):

רש"י על בראשית פרק יח פסוק א

ישב - (ב"ר) ישב כתיב בקש לעמוד אמר לו הקב"ה שב ואני אעמוד ואתה סימן לבניך שעתיד אני להתיצב בעדת הדיינים והן יושבין שנא' (תהלים פב) אלהים נצב בעדת אל:

ספר ליקוטי אמרים - אות טז

ושם היתה טמונה נפש דוד המלך ע"ה כמו שאמרו (בראשית רבה מ"א, ד') היכן מצאתיו בסודם דזה לעומת זה בשליטת האדם באדם כפי תוקף הקדושה כן הוא תוקף הקליפה המקיפה דעל כן כל הגדול יצרו גדול הימנו, וניצוץ קדוש דנפש דוד המלך ע"ה שהוא עיקר גבור המנצח וכמו שאמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה א') על פסוק (תהלים ק"ט, כ"ב) ולבי חלל שהרגו ליצר הרע והוא הזובחו גם כן לעתיד היה משוקע במעמקי הרע של תוקף היצר הרע בתכלית תוקפו וגבורתו עד שלא היה עולה על דעת שום אדם שיש שם מציאות שום ניצוץ קדוש כלל ושום מציאות קדושה בהיותם מלאי זוהמא בתכלית התוקף דתאוה גופנית ועל כן נקרא בלשון מציאה שהיה כמציאה הבאה בהיסח הדעת:

וקודם הפיכת סדום מסיטרא דגבורה ואש דיצחק שהתעורר להתגלות בעולם לא היה מציאות להתגלות דבר זה כלל שאף במקום תוקף תאוה כזו יש מציאות קדושה, רק אחר שנהפך ונתחלש אותו תוקף דרע אז התחיל להתגלות מעט הקדושה בכוונת בנוט לוט לשם שמים ואף שגם זה (לא) היה עדיין בלא זוהמא מכל מקום כבר נתגלה קצת כוונה לקיום המין במה שאמרה ואיש אין וגו' שהוא כיוונה לשם שמים, וזהו התחלת התגלות קדושת אור דדוד המלך ע"ה שהוא המאיר דבר זה דכל חושך לא יחשיך ממך וגם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי כי מלכותו בכל משלה ובכל מקום יש קדושה ונפש הישראלי אחוזה באותה ניצוץ הקדושה דאתם הדבקים בה' וגו' שאין יכול ליפרד כלל, ובימי שלמה דקיימא סיהרא באשלמותא (זוה"ק ח"א רכ"ג). להיות לילה כיום יאיר חשב לתקן לגמרי כלעתיד שיהיה אור הלבנה כאור החמה שלא יהיה לו עוד האפלה והעלם כלל גם למראית העין כשאפילו יעשה מה שיעשה כל רואיהם יכירום כי הם זרע בירך ה' ומבשקר ליה:

ספר ישראל קדושים - אות י

ועל כל פנים זה אמת שיש פגם כזה שבא לאדם מלמעלה מן השמים ולאנסו וגם מזה יש פגם שהרי גם מזה נוצרים רוחין ושידין ולילין כמו שאמרו בעירובין (י"ח ע"ב) בשכבת זרע לבטלה דאדם הראשון שחזא לאנסו עיין שם. והוא מהשם יתברך בטבע הבריאה וזהו היצר רע דמנעוריו הגורם לחטא דדור המבול ועקב אבינו ע"ה שתיקן שורש הרע לגמרי וחטא דור המבול ביחוד (כי שלושה אבות תיקנו חטאי שלושה דורות דור המבול ודור הפלגה וסדום. אברהם דור הפלגה, ויצחק סדום, ועקב דור המבול כמו שכתבתי במקום אחר) לא ראה טיפת קרי מימיו אבל לא כולי עלמא יעקב אבינו כמו שאמרו ביבמות (ע"ו):

ספר תקנת השבין - אות טו

ועל כן נאמר (תהלים פ"ט, כ"א) מצאתי דוד עבדי כי הקמת עולה של תשובה דדוד שזכה להיות חי וקיים על ידי תיקון כל החשכות דעולם הזה, אור זה בעולם הזה הוא אבוד מכל אדם ואינו מתגלה אלא דרך מציאה, ואמרו (בראשית רבה מ"א, ד') היכן מצאתיו בסדום דכתיב (בראשית י"ט, ט"ו) בנותיך הנמצאות ואין לך בני אדם גרועים בשיקוע בכל מיני תאוות גופניות דעולם הזה כאנשי סדום ולוט בשביל כן נתחבר עמהם ואין לך מגונה מהביאה על בנותיו שהוא תכלית השיקוע בתאוות, וכמו שאמרו (בראשית רבה מ"א, ז') מי שלהוט אחר בולמוס של עריות סוף מאכילין אותו מבשרו, ולשון בולמוס היינו תוקף תאוות הנוגע עד חיותו ממש כענין אחזו בולמוס דיומא (פ"ג), אלא שהן כיוונו לשם שמים כמו שאמרו בניזיר (כ"ג). ועל כן נקבותיהם מותרות וכן אמרו (בבא קמא ל"ח ע"ב) בכורה שקדמה לדבר מצוה וכו', ובמדרש אמרו (במדבר רבה כ', כ"ג) בכירה שפתחה בזנות פירסמה הכתוב וכן ברש"י (פרשת וירא י"ט, ל"ג) ובבראשית רבה (סוף פרשה נ"א, י') פליגי אמוראי בזה, ובודאי כל דבריהם אמת דלהיותן בנוט לוט מסתמא היו משוקעות בתאוות גם כן ומכל מקום כאן מפרש בכתוב כוונתם לשם שמים גם כן שאמרו ונחיה מאבינו זרע (בראשית י"ט, ל"ב) שכיוונו לקיום עולם ובבראשית רבה שם אמרו זרע הבא ממקום אחר זה משיח עיין שם:

ספר פרי צדיק פרשת וישלח - אות א

והיינו דכל הסיפורים דשם מדור המבול ודור הפלגה וסדום וישמעאל ועשו ומשפחתם הכל מבריאת עולם התווה וחשוכא דקדם לנהורא ועולם התיקון. וי"ב פרשיות בספר בראשית. וב' ראשונות בראשית ונח הם מב' אלפים תווה

שהוא מעולם התוהו לבד. ופרשת לך מתחיל מהנפש אשר עשו בחרן שהוא התחלת ב' אלפים תורה כנ"ל מגמרא דעבודה זרה. והם י' פרשיות עד סוף הספר שהם בנין עולם התיקון וסיפורים מעולם התוהו שהיו באותו זמן שהם זה לעומת זה ונבנו גם כן כנגדם. וסדום שהוא מהשבירה שנגד תיקון דאברהם ויצחק נאבדו. אבל עשו וישמעאל שהם שניהם נגד יעקב אבינו ע"ה והם כוללים כל ע'. זה ל"ה מימין וזה ל"ה משמאל כידוע הם בנין שורש הנשאר משבירת עולם התוהו לצורך הבחירה דעולם הזה שניתן לישראל על ידי מציאות הרע דיצר הרע ועכו"ם. ויעקב אבינו ע"ה נתבשר ופרצת ימה וגו', נחלה בלא מצרים שהוא עתיד לכבוש כל העכו"ם, כי יבוער כל הרע ויצר הרע על ידו, כי הוא וזרעו גמר התיקון. מה שאין כן לאברהם ויצחק ניתן בגבול רק ארץ ישראל לבד, כי לא פסקה זוהמא עד יעקב שהיה בהם פסולת וכמו שאמרו (בשבת קמו א) ואף דבאמת ישמעאל ועשו לא נקרא זרעם כמו שאמרו (בנדרים לא.) זה נתברר אחר שנבחר יעקב. ואצל אברהם ויצחק נאמר גם כן בכל מכל שלמדו מזה (בספ"ק דב"ב) שלא שלט בהם יצר הרע ומלאך המות ורמה ותולעה ושטעמו מעין עולם הבא והוא כקדושת שבת שהוא מעין עולם הבא ואחד מס' בו כמו שאמרו בהרואה. ונשמה יתירה דכל שלימו בה כדוגמא דעלמא דאתי כמו שאמרו בזוהר יתרו, והיינו בלא יצר הרע ומי שמת בשבת ודאי אין הנשמה יתירה יוצאה על ידי מלאך המות כלל.

ספר פרי צדיק פרשת זכור - אות ו

ואיתא בכתבי הארזי"ל ששעבוד מצרים היה לברר הנפשות של דור המבול ודור הפלגה ואנשי סדום ויש לומר שהם גם כן נגד ג' בירורים של הג' גואלים הנ"ל. גזירת היאורה תשליכוהו הבירור של דור המבול הוא בירור של תורה שבכתב על ידי משה רבינו שהם פגמו בזה שהיה ראוי משה רבינו ע"ה ליתן להם התורה בדור המבול כמו שאמרו ברעיא מהימנא (זח"ג רטז ב) וכן איתא במדרש (שמות רבה פ' ל) שהם אמרו ודעת דרכיך לא חפצנו זה תורה. והיינו תורה שבכתב שהיא דרכיו של הקב"ה שגוזר גזירה ומקיימה תחלה כמו שאמרו (שם וש"מ) שמה שהוא עושה אומר לישראל לעשות כו', וזה שנאמר בשג"ם הוא בשר שמרמז על מש"ה כמו שכתב בזוהר הקדוש (שם) וגמרא (חולין קלט ע"ב) לרמז שהוא עתיד לבררם. וגזירת וימררו וגו' בחומר ובלבנים שבא על חטא דור הפלגה הוא נגד בירור בחינת תורה שבעל פה על ידי מרים שנקראת על שם המרור וכן"ל בחומר דא קל וחומר ולבנים ליבון הלכתא ועיקר התייסדות תורה שבעל פה היה בבבל כמו שנתבאר כמה פעמים מגמרא (סוכה כ' סע"א וש"מ) ושם מצאו הבקעה בארץ שנער ועל ידי החכמה זו רצו לעשות להם שם והצליחו בזה בכח ההיפך כמו שנאמר ועתה לא יבצר מהם וגו' (ונת' נח מא' א). וגזירת אם בן הוא והמיתן אותו הוא לברר פגם אנשי סדום שהיה בהן צרת עין על העניינים ולא גמלו חסד כמו שנאמר ויד עני ואביון לא החזיקה. ובזה היה הבירור על ידי אהרן שנקרא איש חסידך שהיה אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות כו'. ולאשר ששני הפגמים של דור המבול ודור הפלגה היו מעונות חמורים לכן נצרך לסבול קושי הגזירה זמן רב כדי לברר וללבן הנפשות מהפגמים הגדולים מה שאין כן פגם דאנשי סדום שהיה רק מצרות עין שבין אדם לחבירו לכן לא התמיד גם כן גזירת אם בן הוא וגו' רק היה די להם בצער לפי שעה שגזר פרעה למיילדות ולא נתקיימה גזירתו כמו שנאמר ולא עשו וגו' ותחיין את הילדים: